

حصہ العلیم

دیابت

مؤلف:

دکتر ریحانه سازمند

ویراستار:

مینو میرزاده

سروشتناسه: سازمند، ریحانه، ۱۳۵۵ -

عنوان و نام پدیدآور: دیابت / مؤلف ریحانه سازمند؛ ویراستار مینو میرزاده.

مشخصات نشر: تهران؛ دانزه، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۲۳۲ ص، مصور، جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۰-۰۳۳-۵

وضعیت فهرست نویسی: ثبیا

یادداشت: نمایه.

موضوع: دیابت

موضوع: دیابت — تغذیه

موضوع: دیابت — ورزش درمانی

موضوع: دیابت — درمان جایگزین

شناسه افزوده: میرزاده، مینو، ویراستار

RC ۶۶۰/۱۵۹۱۱۹۱۶۴۶۰/۶۶۰۱۵۹۱۶۴۶۲

رده بندی دیوبی: ۶۱۶۴۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۹۵۱۷۸۵

عنوان: دیابت

تألیف: ریحانه سازمند، ریحانه سازمند

ویراستار: مینو میرزاده

مدیر تولید: داریوش سازمند

صفحه آرا: گروه گرافیکی ارشیا

ناشر: دانزه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: طیفنگار

شمارگان: ۲۲۰ نسخه / قطع: رقیع

نوبت چاپ: چاپ اول - ۱۳۹۹ - دوم - ۱۴۰۳ -

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۰-۰۳۳-۵

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۳۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از
این اثر را بدون لجازه مؤلف (ناشر) یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

تهران: خیابان استاد مطهری - خیابان سليمان خاطر (امیراتابک)، کوچه اسلامی، شماره ۴/۲

کد پستی: ۱۵۷۸۴۳۸۸۱۱ - ۴۱۴۶۰ - ۱۴۵۵ - ۱۴۱۸ - ۸۸۸۱۲۰۸۳ - ۸۸۸۴۱۶۸ - ۸۸۸۴۲۵۴۳ - تلفن: ۰۲۶۴۷۶۳۸۹ - ۰۲۶۴۷۶۳۷۵ - ۰۲۶۴۷۶۲۷۰ - کدکس:

تلفن مرکز پخش و توزیع: ۰۲۶۴۷۶۳۸۹ - ۰۲۶۴۷۶۳۷۵ - ۰۲۶۴۷۶۲۷۰ - کدکس: ۰۲۶۴۷۶۳۸۹

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۹	مقدمه
فصل ۱: بیماری دیابت و انواع آن		
۱۳	بیماری دیابت
۱۵	انواع دیابت
۱۵	دیابت نوع ۱
۱۶	چگونگی بروز دیابت نوع ۱
۱۷	خصوصیات دیابت نوع ۱
۱۹	دیابت نوع ۲
۱۹	چگونگی بروز دیابت نوع ۲
۱۹	خصوصیات دیابت نوع ۲
۲۱	دیابت حاملگی
فصل ۲: عوارض دیابت		
۲۵	عارض حاد متابولیک
۲۷	عارض دیررس دیابت
۳۳	پای دیابتی
فصل ۳: درمان دیابت		
۳۷	کنترل دیابت به طور خلاصه
۳۸	برنامه غذایی
۴۳	گروه نان و غلات (کربوهیدرات‌ها)

۴۵	گوشت و جانشین‌ها
۴۶	فیبر
۴۸	چربی و شیرینی‌جات
۵۱	میوه‌ها
۵۴	سبزی‌ها
۵۵	ویتامین‌ها و املاخ
۵۸	شیرین کننده‌های رژیمی
۵۹	تغذیه و دیابت نوع ۱
۶۰	تغذیه و دیابت نوع ۲
۶۳	کاهش وزن
۷۲	ورزش و دیابت
۷۳	اصول ورزش در دیابت
۷۸	ورزش و انسولین
۸۰	نکات کلی در انجام فعالیت‌های بدنی که افراد دیابتی
۸۶	ورزش در کودکان و نوجوانان
۸۸	انسولین
۸۹	انواع انسولین
۹۳	تزریق انسولین
۹۳	نگهداری انسولین
۹۴	ابزارهای تزریق

فصل ۳: درمان دیابت

۹۸	داروهای خوراکی دیابت
۱۰۰	گیاهان دارویی
۱۰۲	هندوانه ابوجهل
۱۰۳	گزنه
۱۰۵	آلوفه و را

۱۰۷	پیاز
۱۰۸	سیر
۱۱۰	خیار تلخ
۱۱۱	گیمنما سیلوستر
۱۱۱	شنبلیله
۱۱۳	علف شور
۱۱۴	سیاه گیله
۱۱۶	چای سبز
۱۱۷	ژینکوبیلوبا
۱۱۹	خار مریم
۱۲۱	عدس الملک
۱۲۲	دارچین
۱۲۳	آزمون‌های معمول
۱۲۶	اهداف درمان دیابت

فصل ۴: عوامل روانی و اجتماعی دیابت

۱۳۳	عوامل اجتماعی و جمعیت‌شناختی
۱۳۳	عوامل خانوادگی
۱۳۵	عوامل روان‌شناختی
۱۳۹	مدیریت استرس
۱۴۱	کنار آمدن با تشخیص دیابت
۱۴۴	دیابت و افسردگی
۱۴۷	دیابت و مدرسه
۱۴۹	والدین فرزند دیابتی
۱۵۷	لروم روان‌شناختی در میان گذاشتن دیابت با همسالان
۱۶۰	دیابت و ترس از سوزن
۱۶۴	دیابت و مسافت

۱۷۴	آنفلونزای نوع A و دیابت
۱۷۷	دیابت و مهمانی
۱۷۹	دیابت و روزه‌داری
۱۸۶	دیابت و یلدا
۱۸۹	دیابت و ازدواج
۱۹۱	اهدای خون
۱۹۲	انجمان گابریک
۱۹۴	سلول‌های بنیادی؛ امید به درمان قطعی دیابت

فصل ۶: فرهنگ لغات دیابتی

۱۹۷	واژه‌نامه
۲۱۹	منابع و مأخذ
۲۲۵	موضوع‌نما

مقدمه

دیابت بیماری مزمنی است که به علت نقص ارثی یا اکتسابی در تولید انسولین با تأثیر نامناسب انسولین تولید شده، به وجود می‌آید. این نارسایی باعث افزایش غلظت قند خون شده و آسیب‌های زیادی به قسمت‌های مختلف بدن می‌رساند. آخرین مطالعات نشان می‌دهد که حدود ۱۵۰ میلیون نفر از مردم جهان به بیماری دیابت مبتلا هستند. این تعداد به احتمال زیاد تا سال ۲۰۲۵ میلادی به دو برابر یعنی ۳۰۰ میلیون نفر می‌رسد.

بر اساس مطالعات انجام شده در ایران تعداد بیماران دیابتی ۳ میلیون نفر تخمین زده شده است. این افزایش ممکن است به علت عواملی مانند سالخوردگی، رژیم غذایی نامناسب، چاقی و زندگی بدون تحرک باشد. براساس آمار ارایه شده حدود ۶-۵ درصد افراد ۳ تا ۶۹ ساله در شهر تهران مبتلا به دیابت هستند. مطالعات نشان داده است که نیمی از افراد دیابتی بررسی شده در ایران، پیش از انجام مطالعات از بیماری خود آگاهی نداشته‌اند. میزان شیوع بیماری دیابت در نواحی مختلف کشورمان متفاوت است. به عنوان مثال، بررسی‌ها نشان داد که بیشترین میزان شیوع بیماری دیابت در شهر یزد بوده است (۱۶/۳ درصد).

بر اساس مطالعات اخیر ۲۳-۱۴ درصد ایرانیان بالغ بر بالای ۳۰ دیابتی یا دچار تحمل گلوکز^۱ (IGT) هستند. حدود ۲۵٪ موارد IGT در آینده دچار دیابت

خواهند شد. ۷۰-۶۰ درصد افراد دیابتی دچار آسیب عصبی می‌شوند که ممکن است منجر به قطع نخاع در آن‌ها گردد. حدود ۱۵٪ این افراد هم زخم پای دیابتی دارند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که ایران جزو کشورهایی است که به میزان زیادی در معرض خطر ابتلا به دیابت قرار دارد و بروز دیابت در ایران رو به افزایش است.

۱۰ کشوری که دارای بیشترین تعداد مبتلایان به دیابت هستند، به ترتیب عبارتند از: هند، چین، ایالات متحده‌ی آمریکا، اندونزی، روسیه، ژاپن، امارات متحده‌ی عربی، پاکستان، بزرگیل و ایتالیا. با توجه به اهمیت دیابت چه در کشور ما و چه در تمامی مناطق جهان و اعلام آن از سوی سازمان بهداشت جهانی به عنوان «اپیدمی خاموش»، انتظار می‌رود که به این بیماری، توجه بیشتری شود. بیماران دیابتی باید اطلاعات لازم در مورد بیماری خود، رژیم غذایی مناسب، ورزش، داروهای مورد استفاده و فکات بهداشتی را کسب کرده و آن‌ها را به‌طور مداوم به کار گیرند. اهمیت این موضوع به اندازه‌ای زیاد است که امروزه برخی از محققان عقیده دارند، فرد دیابتی باید پرستک، معالج خود باشد و پزشک، نقش مشاور و ناظر را ایفا می‌کند. با چنین رویکردی مجموعه‌ی حاضر، با توجه به اطلاعات موجود در کتب مرجع و جدیدترین مقالات ارایه شده تهیه گردیده است. این مجلد با زبانی ساده و شیوه‌ای روان نگاشته شده تا مورد استفاده اقسام مختلف جامعه قرار گیرد.

در این مجموعه، سرفصل‌های زیر را مطالعه خواهید نمود:

معرفی بیماری دیابت، تاریخچه، انواع دیابت، عوارض زودرس دیابت، عوارض دیررس دیابت، انسولین، داروهای کاهنده‌ی کند خون، ابزارهای تزریق انسولین، عوامل روان‌شناختی دیابت، مسائل اجتماعی دیابت شامل ازدواج، رویکرد تربیتی فرزندان دیابتی، ورزش فرزندان دیابتی، دیابت و روزه‌داری، دیابت و سفر، دیابت و مهمانی، بحث سلول‌های بنیادی و افق‌های درمان قطعی دیابت، معرفی انجمن گابریک و فرهنگ لغات دیابتی. در راستای فهم بهتر بیماری، شرایط و عوارض

آن بخشی از این کتاب به معرفی گیاهان دارویی برای استفاده بیماران دیابتی می‌پردازد. یادآوری می‌کنیم که تنها آن دسته از گیاهان دارویی که گزارش‌های بالینی و آزمایشگاهی معتبر، اثر کاهندگی قند خون را در آن‌ها تأیید نموده است، در این مجموعه مورد بحث قرار گرفته‌اند.

امیدواریم که این مجموعه بتواند در جهت افزایش آگاهی عموم مردم نسبت به دیابت — این اپیدمی خاموش — مفید واقع شود و دیابتی‌های عزیز هم با افزایش اطلاعات و آگاهی خود نسبت به دیابت هم‌گام با کاهش عوارض دیابت، زندگی شاد و کم‌عارضه‌ای را برای خوبیش رقم بزنند. در انتها بر خود واجب می‌دانم که از جناب آقایان دکتر علی حسین سازمند، داریوش سازمند، دکتر بابک عطری که در تدوین این کتاب همواره از راهنمایی‌های ارزشمند ایشان بهره جسته‌ام، نهایت تشکر و امتنان خوبیش را ابراز دارم.